

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І САДОВО-
ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор НУБіП України,
Голова приймальної комісії,
С. Ніколаєнко
2020 р.

ПРОГРАМА

ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

з комплексу фахових дисциплін для вступників на освітньо-наукову програму «Садово-паркове господарство»
підготовки фахівців PhD доктор філософії із спеціальності
206 «Садово-паркове господарство»

Голова комісії
Лакида П.І.

Гарант освітньої програми
Колесніченко О.В.

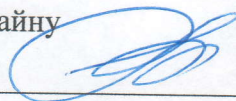
Програма вступного іспиту з комплексу фахових дисциплін для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» за спеціальністю «Садово-паркове господарство»

Розробник: Колесніченко Олена Валеріївна, завідувач кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну, доктор біологічних наук, професор.

Програма вступного іспиту затверджена на засіданні кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну

Протокол від " 08 " лютого 2020 р. № 4

Завідувач кафедри
ландшафтної архітектури та фітодизайну

Колесніченко О. В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

" 08 " лютого 2020 р.

Схвалено Науково-технічною радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва ННІ лісового і садово-паркового господарства

Протокол від " 05 " лютого 2020 р. № 4

" 05 " лютого 2020 р.

Голова Васишин Р.Д.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Реформи у вищій освіті регламентовано Законом України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року. Відповідно до ст. 5 цього документа науковий ступінь кандидата наук прирівнюється до доктора філософії. Підготовка докторів філософії здійснюється за відповідними освітньо-науковими програмами на третьому рівні вищої освіти, посилюється її освітня складова. Особливо важливим є те, що саме на цьому рівні здійснюється інтеграція науки й освіти, а введення нового ступеня "доктор філософії" (PhD) виводить українську вищу освіту на якісно новий міжнародний рівень.

Отримання здобувачем можливості навчатися на третьому (докторському) рівню вищої освіти за спеціальністю «Садово-паркове господарство» базується на визначенні рівня його знань з основних дисциплін за програмою підготовки бакалавра і магістра таких як: «Ландшафтна архітектура», «Ландшафтне будівництво», «Озеленення населених місць», «Комп'ютерне проектування», «Квітникарство», «Лукивництво і газони», «Топіарне мистецтво», «Заповідне паркознавство та фітоценологія». Для успішного складання вступного іспиту необхідно продемонструвати розуміння ключових проблем у функціонуванні та збереженні садово-паркових ландшафтів, оптимізації урбанізованого середовища, вирощуванні високоякісного декоративного садивного матеріалу в галузі садово-паркового господарства, охорони навколишнього середовища та збереження біорізноманіття паркових екосистем, а також уміння визначати дослідницьку актуальну проблему в обраній галузі.

Програма для складання вступних іспитів за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство» сформована відповідно до програм підготовки фахівців в галузі садово-паркового господарства, охорони навколишнього середовища, декоративного садівництва та розсадництва, ландшафтного будівництва, фітодизайну за освітніми рівнями «Бакалавр» і «Магістр» і відповідає таким вимогам:

1. Уміти аналізувати і оцінювати основні теоретичні та методологічні знання щодо розв'язання та вирішення наукових завдань та проблем у галузі садово-паркового господарства, охорони навколишнього природного середовища та збереження біорізноманіття садово-паркових ландшафтів та урбоєкосистем. Знати основні прикладні проблеми сучасного стану, тенденції розвитку світової та вітчизняної науки про парки та урбоєкосистеми.

2. Здійснювати критичний аналіз різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів щодо збереження та відновлення природних об'єктів у галузі садово-паркового господарства.

3. Уміти створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на різних рівнях пізнання.

Форма проведення – екзамен.

Кількість питань у білеті – 3.

Тривалість підготовки – 30 хв.

Критерії оцінювання: завдання оцінюється за 100 бальною шкалою.

Критерії оцінювання відповідей на питання екзаменаційного білета

Кількість балів (max - 100)	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії
90 – 100	«Відмінно»	A	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і логічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; уміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
82 – 89	«Дуже добре»	B	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу,

			аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
75 – 81	«Добре»	С	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
69 – 74	«Задовільно»	Д	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
60 – 68		Е	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 59	«Незадовільно»	FX	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

ПЕРЕЛІК ТЕМАТИЧНИХ НАПРЯМІВ

Тема 1. Задачі та проблеми у галузі садово-паркового господарства, охорони навколишнього середовища та збереження біорізноманіття паркових екосистем.

Наукові основи створення, формування, функціонування, впливу на зовнішнє середовище штучних рослинних насаджень різного цільового призначення. Формування і функціонування мережі штучних замовлень парків. Біологічні аспекти їх збереження, відтворення, раціонального і невиснажливого використання.

Біологічні засади функціонування насаджень різного призначення, їх структурні компоненти і механізми динаміки. Загальні тенденції змін у паркових біогеоценозах та урбанізованих екосистемах

Тема 2. Вирощування високоякісного декоративного садивного матеріалу, сучасний стан розсадництва та шляхи його розбудови.

Індустріальні технології виробництва різних видів садивного матеріалу деревних рослин; сучасний стан розсадництва та шляхи його розбудови.

Новітні технології вирощування садивного матеріалу декоративних рослин, рівень та сучасність технологій виробництва вирощування декоративного садивного матеріалу. Ріст і розвиток деревних рослин за різних умов мінерального живлення. Агробіологічні особливості оздоровлення та реабілітації ослабленого садивного матеріалу деревних рослин.

Особливості впливу регуляторів росту на основні процеси життєдіяльності деревних рослин.

Тема 3. Агробіологічні особливості оздоровлення та реабілітації деревних рослин.

Біотичні особливості росту і мінерального живлення деревних рослин. Технічні особливості оздоровлення та реабілітації ослабленого садивного матеріалу деревних рослин. Вплив ростових речовин на основні процеси життєдіяльності деревних рослин.

Тема 4. Особливості формування елементів садово-паркового мистецтва.

Сучасні принципи формування елементів садово-паркових композицій: газони, квітники, вертикальне озеленення, розарії, сади на дахах, топіарні елементи, водні декоративні рослинні угруповання, вуличні насадження.

Основні аспекти соціологічної фітодизайнології. Охорона та відтворення раритетних видів деревних рослин на правовій основі.

Сучасні методи і технології з практичного ландшафтного фітоценодизайну.

Підвищення стійкості насаджень у межах населених пунктів. Сучасні напрями розвитку топіарного мистецтва.

Основні аспекти інтер'єрної фітодизайнології. Організація захищеного простору, підбір асортименту рослин та створення фітокомпозицій в інтер'єрах.

Тема 5. Функціонування та збереження ландшафтних об'єктів.

Композиційні закономірності та прийоми формування садово-паркових ландшафтів. Принципи добору рослин для формування штучних насаджень. Створення та формування штучних насаджень на ландшафтних об'єктах

різного функціонального призначення, використання принципів формування паркових культурфітоценозів.

Біологічні та екологічні особливості деревних, чагарникових і травяних рослин в умовах урбоекосистем. Формування стійких рослинних угруповань в урбогенному середовищі.

Основи раціонального збереження та відновлення садово-паркових ландшафтів. Проведення комплексного аналізу об'єктів культурної спадщини з метою їх реконструкції, реставрації, консервації.

Методи сучасного ведення садово-паркового господарства.

Тема 6. Оптимізація урбанізованих ландшафтів.

Створення та вирощування штучних захисних та меліоративних насаджень у межах населених пунктів. Особливості репродуктивної здатності дерев у захисних та меліоративних насаджень в урбосередовищі.

Біологічні особливості, закономірності розвитку, росту і формування лісомеліоративних, захисних насаджень. Підвищення їх продуктивності та біостійкості.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Боговая И. О., Фурсова Л. М. Ландшафтное искусство: Учебное пособие для вузов. – М.: Агропромиздат, 1988. – 223 с.
2. Григора І. М., Соломаха В. А. Основи фітоценології. – К.: Фітосоціоцентр, 2000. – 240 с.
3. Григора І. М., Якубенко Б. Є., Мельничук М. Д. Геоботаніка. Навчальний посібник. – К.: Арістей, 2006. – 490 с.
4. Дендросозологічний каталог природно-заповідного фонду Степу України: монографія / С. Ю. Попович, А. С. Власенко, Є. І. Берегута [та інш.]; за ред. С. Ю. Поповича. – К.: КОМПРИНТ, 2014. – 888 с.
5. Заповідна дендросозофлора Українського Полісся: монографія / С. Ю. Попович, А. М. Савоськіна, М. Ю. Шерстюк, Н. В. Михайлович, А. А. Дзиба; за ред. С. Ю. Поповича. – К.: КОМПРИНТ, 2017. – 188 с.
6. Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України, затвердженої наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 № 226 та зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 25.02.2002 за № 182/6470.
7. Колесніченко О. В. Біологія каштана їстівного (*Castanea sativa* Mill.): монографія О. В. Колесніченко, І. П. Григорюк, С. М. Грисюк. – К.: КОМПРИНТ, 2013. – 296 с.
8. Кузнецов С. І., Багацька О. М. Паркознавство: навчальний посібник. – К.: ЦП «Компринт», 2011. – 156 с.
9. Кучерявий В. П. Екологія. – Львів: Світ, 2000. – 500 с.
10. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць. Підручник. – Львів: Світ, 2005. – 456 с.

11. Ландшафтна архітектура : довідник термінів В. П. Кучерявий, Р. П. Дудин, Т. М. Левусь. – Львів : Компанія «Манускрипт», 2010. – 156 с.
12. Ландшафтная реконструкция городских садов и парков Бондарь Ю. А., Абесина Н. П., Никитина Е. Н. – К. Будівельник, 1982. – 60 с.
13. Попович С. Ю. Природно-заповідна справа. Навчальний посібник. – К.: Арістей, 2007. – 480 с.
14. Попович С. Ю., Корінько О. М., Устименко П. М. Заповідне лісознавство. Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 384с.
15. Попович С. Ю., Корінько О. М., Клименко Ю. О. Заповідне паркознавство. Навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 320 с.
16. Попович С. Ю. Конспект декоративних фітоавтохтонів України: монографія С. Ю. Попович, А. С. Власенко, О. В. Вакаренко. – К.: КОМПРИНТ, 2018. – 267 с.
17. Попович С. Ю. Чекліст дендроекзотів України: монографія / С. Ю. Попович, А. С. Власенко, О. Г. Кривенко. – К.: КОМПРИНТ, 2016. – 546 с.
18. Фельбаба-Клушина Л. М., Комендар В. І. Фітоценологія з основами синфітосозології. Навчальний посібник. – Ужгород, 2001. – 204 с.
19. Якубенко Б. Є., Попович С. Ю., Григорюк І. П., Устименко П. М. Геоботаніка: тлумачний словник. Навч. посібник. 3-тє видання, виправлене і перероблене. – К.: Фітосоціоцентр, 2015. – 485 с.